

รศ 240 การบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ
PO 240 Comparative Public Administration

อาจารย์นนท์ น้าประทานสุข

Office Hour: Monday-Friday 8.30-16.30

วิทยาลัยบริหารศาสตร์ อาคารเทพ พงษ์พานิช

E-mail: nonnaprathansuk@hotmail.com

Tel: 053-875-435 (Office)

ภาพรวมการศึกษาบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

1. ศึกษาในแถบประเทศตะวันตก เริ่มใน ค.ศ. 19 แต่ศึกษาในเชิงการปกครอง กฎหมาย สถาบัน นักคิดคนสำคัญคือ Max Webber
2. ศึกษาระบบบริหารและราชการ โดยเปรียบเทียบกับประเทศโลกที่ 3 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของระบบราชการ สร้างตัวแบบต่าง ๆ
3. ในช่วงกลางทศวรรษที่ 1970 – ปัจจุบัน มุ่งเน้นที่ปัญหาและการนำนโยบายไปปฏิบัติต่อประชาชนโดยตรง

พัฒนาการการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

1. บริบทของ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ของประเทศอเมริกาต่อประเทศโลกที่สาม
2. บริบทโลก หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเศรษฐกิจ

พัฒนาการการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

1. **Gabriel A. Almond** เน้นการเมืองมากกว่าการปกครอง เช่น พฤติกรรมทางการเมือง ค่านิยม วัฒนธรรมทางการเมือง แทนสถาบันทางการเมือง
2. **กลุ่มการบริหารเปรียบเทียบ** เน้นระบบการบริหารที่ทันสมัย โดยสร้างสถาบันต่าง ๆ เช่น (AID) Agency for International Development เป็นองค์กรที่ให้ทุนแก่ข้าราชการในประเทศโลกที่ 3 และ NIDA ที่เป็นสถาบันที่ให้ความรู้

ยุคทองของการศึกษาด้านบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

เริ่มจากช่วงปลายทศวรรษ 1960 – กลางปีทศวรรษ 1970 เนื่องจากมี เอกสาร ตำรา กิจกรรม เช่น สัมมนา ทูนวิจัย การพบบริหารพัฒนา โดยเน้นที่ตัวแบบของอเมริกา ที่เน้นถึง ประหยัด ประสิทธิภาพ มีเหตุผล และรับผิดชอบ ในระบบราชการที่ทันสมัยแบบอเมริกา เช่น สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ยุคเสื่อมของการศึกษาบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

1. ไม่ประสบความสำเร็จจากการนำแนวคิดของอเมริกาไปใช้
2. การแพ้สงครามเวียดนาม
3. กรณีคอร์รัปชัน วอเตอร์เกต (Watergate)
4. งบประมาณในการศึกษาค้นคว้าลดลง

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

1. ทฤษฎีระบบ (System Theory)
2. ทฤษฎีริสแมติก (Prismatic Theory)
3. ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory)
4. ทฤษฎีสัญญาวิทยา (Semiology Theory)
5. ทฤษฎีหลังสมัยใหม่ (Post-modern Theory)
6. ตัวแปร บริบท ด้านต่าง (Variables context)

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

ทฤษฎีระบบ (System Theory)

แบ่งออกเป็น 2 แนวคิดหลัก ๆ

1. ชีววิทยา (System as organic entity)
 - Environment
 - Inputs as demands and supports
 - Outputs as Policies and activities
 - Feedback as new needs or supports

(David Easton)

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

2. โครงสร้างและหน้าที่ (System as structure and function)
 - Focus on structure and function = Political system
 - Input as political socialization and knowledge
 - Ex. Interest Articulation, Political Communication
 - Output as government to maintenance, making rules and rules adaptation

(Gabriel Almond)

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

ทฤษฎีปริสแมติก (Prismatic Theory)

- Focus on relationship between Structure and function in undevelopment country
- Separation 3 social groups
 1. Fused Society as traditional society (Less structure and function)
 2. Diffracted Society as Complicate society (many structure and function)
 3. Between 1 and 2 as Third world = transfer period, Heterogeneity
 4. Study as they are or on their perception

(Fred W. Riggs)

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

ทฤษฎีองค์การ (Organization Theory)

คือ กลุ่มบุคคลที่แสวงหาเป้าหมายตนเอง โดยใช้ประโยชน์จากการได้มา
ร่วมกันจัดตั้งและออกแบบโครงสร้างการทำงานเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน
บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเองและของกลุ่ม

(Chandler and Plano)

คือ ระบบกิจกรรมที่ได้มีการประสานความร่วมมืออย่างมีจิตสำนึกหรือพลัง
ร่วมของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(Chester I. Barnard)

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

1. Organization Theory (OT) focus on structure and design
 - Specialization (ความชำนาญ, ทักษะ)
 - Shape (ขนาดคน)
 - Distribution of power (กระจายอำนาจ)
 - Departmentalization (กลุ่มแผนงาน)
 - Policy (นโยบาย)

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

2. Organization Behavior (OB) focus on personal or group
 1. Conflict (ความขัดแย้ง)
 2. Leadership(ความเป็นผู้นำ)
 3. Relationship (ความสัมพันธ์)
 4. Decision making (การตัดสินใจ)
 5. Reward (ผลตอบแทน)
 6. Monitor (การตรวจสอบ)
 7. Human resource (ทรัพยากรบุคคล)

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

ทฤษฎีสัญญาวิทยา (Semiology Theory)

- มีรากฐานมาจากปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) และภาษาศาสตร์ (Structural linguistics)
- ศึกษาทำความเข้าใจ โดยมนุษย์เป็นผู้กระทำและมนุษย์เป็นผู้ให้ความหมายต่อการกระทำ โดยอาศัยการตีความ (Interpretation) และวิพากษ์ (Critical)
- นักคิดคนสำคัญคือ Ferdinand de Saussure

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

เครื่องหมายต่าง ๆ สื่อสารโดยผ่าน

รหัส(กฎเกณฑ์) และ ขนบธรรมเนียมนิยม (codes and conventions)

- เครื่องหมายและขนบจารีตเหล่านี้ถูกป็นส่วนร่วมกันในทางวัฒนธรรม
- ขึ้นอยู่กับความรู้เชิงวัฒนธรรม
- เครื่องหมายต่าง ๆ มันสื่อสารโดยผ่านระบบของความแตกต่าง
- เครื่องหมายต่าง ๆ สื่อสารโดยผ่านตัวเครื่องหมาย(denotation) และการสื่อความหมาย(connotations)

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

ทฤษฎีหลังสมัยใหม่ (Post-modern Theory)

- Resist Modern Theory
- 2. Another side of coin
- 3. Next step and the edge of state of knowledge (present)

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

Post Modern Theory

1. Languages as Discourse
2. Redefining on every knowledge
3. What is truth?
4. Roland Barthes, Foucault Michel, Jacques Derrida

แนวคิดทฤษฎี ที่ใช้ศึกษาการบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ

ตัวแปร บริบท ด้านต่าง (Variables context)

1. **Social**
2. **Economic**
3. **Culture**
4. **Political**
5. **Environment**
6. **Technology**